

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΣ

Συνιστάμενον ἐκ τῶν Ὑπουργείων τῆς Παιδείας ὡς καὶ ἐξ ἑξῆς παιδικῶν περιοδικῶν συγγεγραμμ. ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χάριν ἡμῶν ἐπιτηθείας καὶ ἐκ τῶν Οἰκουμενικῶν Πατρισταρχείων Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀγαθόν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικῶς

Ἐξωτερικῶς

Ἐτήσιος δρ. 8.—
Ἐξαμήσιος 4,50
Τριμήσιος 2,50
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦσι τὴν 1ην ἡμέρας μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΑΡΥΘΗ-ΕΚΔΟΣΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΝΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρωκτόρων Ἑσπίας, λ. 15, Ἐσπίας, λ. 24.
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου
πληρῶντος ἑκάστου λειπ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐφραΐδου 42, 38, παρὰ τὸ Βαρβακίον

Ἡμερίδιος Β'. — Τόμος 25ος

Ἐν Ἀθήναις, 18 Δεκεμβρίου 1917

Ἔτος 40ον. — Ἀριθ. 3

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυστηριώδη ἐπὶ ἸΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'. (Συνέχεια)

Ὡς τὴν πρώτην ἑβδομάδα τοῦ Ὀκτωβρίου, ἔγειναν καὶ ἡ ἀντίετες, καὶ τὸ τσιμποῦκι, καὶ τὰ κουπιά, καὶ τὰ καμάκια, καὶ οἱ σκάλοι. Ὅλα ἐτόιμα. Ἀποφασίσθηκε τότε νὰ δοκιμάσουν τὸ πλοῖο γύρω στὸ νησί, γιὰ νὰ ἴδουν ὡς πόσο ἦταν καλοτάξειδο καὶ ὡς πόσο μπορούσαν νὰ τὸ ἐμπιστευθοῦν.

Σ' αὐτὸ τὸ διαστήμα, δὲν εἶχαν παραμεληθῆ καὶ ἡ ἄλλες ἐργασίες. Ἐπιδιώρωναν τὴν στάνη καὶ τὴν μεγάλησαν μάλιστα, γιὰ τὰ κοπάδια ἀσκήθησαν ἀπὸ πολυάρθμα νεογέννητα, ποῦ ἔπρεπε νάχουν καὶ αὐτὰ στέγη καὶ τροφή. Συγγες ἐπισκέψεις ἔκαναν οἱ ἀποικιοὶ καὶ στὰ στρεΐδια τους, καὶ στὰ κουνέλια τους, καὶ στὸ ἀνθρακωρυχτὸ καὶ στὸ μεταλλεῖο τοῦ σιδήρου, καθὼς καὶ σὲ μερικὰ ἀνεξερευνήτα ἀκόμη μέρη τῶν βασίλων τοῦ Φαρ-Ούστ, ὅπου τὸ κυνήγι ἀφθονοῦσε.

Ἀνακάλυψαν ἀκόμη καὶ μερικὰ φυτὰ, ποῦ ἂν δὲν ἦταν πρώτης χρησιμότητος, μπορούσαν ὅμως νὰ προστεθοῦν στὴς φυτικές προμήθειες τοῦ Γερμανικοῦ Παλατιοῦ. Ἦταν μερικὰ συκοειδῆ, ἀλλὰ σὺν τοῦ Ἀκρωτηρίου, με παχειὰ φύλλα φαγόσιμα, καὶ ἄλλα με σπόρους, ποῦ εἶχαν μέσα ἕνα εἶδος ἀλεύρου.

Στῆς 10 Ὀκτωβρίου, τὸ καιρὸν ῥίχτηκε στὴν θάλασσα (*). Ὁ Πέγκροφ ἀκτινόμε-

λοῦσε. Ἡ καθέλκυσις ἐπέτυχε θαυμάσια. Ἀρκατωμένο τὸ καλόχτιστο πλοῖο, σπρώχθηκε ἀπάνω σὲ στρογγυλὰ ξόλα ὡς τὴν ἀμμουδιά, ὅπου ἀνέθηκε σὲ λίγο ἡ θάλασσα καὶ τὸ πῆρε στὰ γερά της, ἐνῶ οἱ ἀποικοὶ καταχαρούμενοι, χειροκροῦσαν, καὶ μάλιστα ὁ Πέγκροφ, ποῦ δὲν εἰδείξεν τὴν παραμικρὴ μετριοφροσύνη ἑς αὐτὴ τὴν περίστασι. Με τὸ δέκνη του ὅμως καμάρωσε ὁ καλὸς αὐτῆς, γιὰτὶ ὄχι μόνο

κατασκεύασε τὸ καιρὸν, ἀλλὰ καὶ ἐπροέκυτε τῆρα, νὰ τὸ κυβερνᾷ. Τὸ ἀξίωμα τοῦ καπετάνιου τοῦ παραχωρήθηκε ἀπὸ τὴν ἀποικία παρρηφεί.

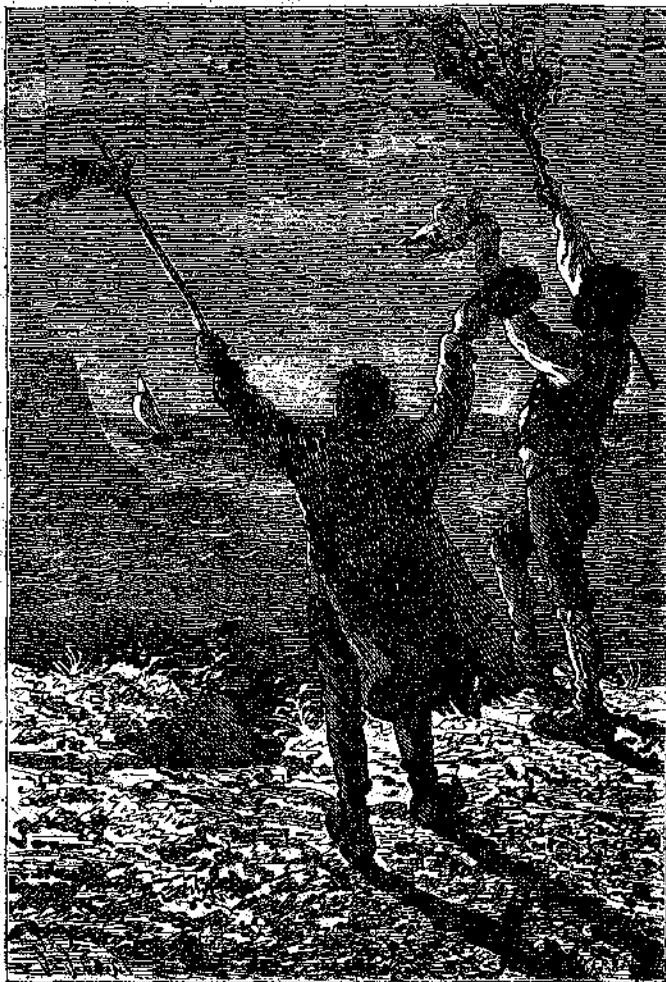
Γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν καπεταν Πέγκροφ, ἔπρεπε νὰ βῶσουν τῶρα στὸ πλοῖό του καὶ ἕνα ὀρατὸ ὄνομα. Καὶ ὑστερ ἀπὸ πολλὰς προτάσεις, ποῦ συζητήθηκαν καὶ ἀπορρίφθηκαν, ἔγεινε δεκτὸ τὸ ὄνομα «Καλότυχος» (Bonadventure), ποῦ ἦταν καὶ τὸ βαπτισμὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ θαλασσινοῦ. (*)

Εὐθὺς, ἄμα πελάγωσε ὁ Καλότυχος, ἐφάνηκε ὅτι ἐστῆκετο λαμπρὰ στὸ νερὸ καὶ ὅτι μπορούσε νὰ ταξειδεύη χωρὶς κανένα φόβο. Ἐπειτα θά τὸν ἐδοκίμαζαν τὴν ἴδια μέρα με ἀποπλοία γύρω στὸ νησί. Ὁ καιρὸς ἦταν ὀρατὸς, ὁ ἀνεμὸς ἀρκετὸς, ἡ θάλασσα ἤσυχη, προπαντῶν στὴ μεσημβρινῆ ἀκτῆ, γιὰτὶ ὁ ἀνεμὸς ἦταν βορειοδυτικὸς.

— Μήποτε μασά! ἐμπρός! ἐφώνησε ὁ καπεταν-Πέγκροφ. Ἐπρεπε ὅμως νὰ προγευματίσουν πρώτα καὶ μάλιστα ἔπρεπε νὰ φάω καὶ νὰ πάρουν μαζί τους καὶ τροφίμα, γιὰτὶ τὸ ταξειδὶ μπορούσε νὰ παραταθῆ ὡς τὸ βράδυ.

Ὁ Κύριος Σμιθ ἀνυπομονοῦσε ὅσο καὶ ὁ Πέγκροφ νὰ δοκιμασθῆ τὸ σκάφος ἐκεῖνα, ποῦ αὐτὸς τὸ εἶχε σχεδιάσῃ, μολοντοῦ κατὰ συμβουλή τοῦ ναυπηγοῦ του, ἀλλάξε πολλὰ ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ σχέδιο. Ὅπως δὴποτε, ὁ μηχανικὸς δὲν εἶχε τὴν πεποίθησι ποῦ εἰδείχε ὁ Πέγκροφ, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ὤμιλοῦσε πιά γιὰ ταξειδὶ ὡς τὴν νῆσο Θαβώρ, ἐνόμιζε ὅτι

(*) Τὸ ὄνομα Bonadventure συμβιβάζεται στὴν Ἀμερικὴ καὶ στὴν Ἀγγλία. Ἀνατιστεῖται ἀπάνω κάτω με τὸ δικὸ μας Ἑσπίας ἢ Καλομοίρης. — Σ. Μ.

* Ἦταν ὁ Κύριος Σμιθ καὶ ὁ Νάβ...

(*) Ἦτε εἰκόνα προηγ. φύλλου πλ. 18.

είχε παρατήρησιν την ιδέα. Τόσο το καλλιτερο! Γιατί δεν θα του άρεσε καθόλου το μηχανικό, να ιδη δυο ή τρεις από τους συντρόφους του να βγαίνουν στ' ανοικτά με το μικρό εκείνο καΐκι, που μόλις θα ήταν δεκαπέντε τόννων.

Στῆς δεκάμισυ, μπήκαν όλοι μέσα, ακόμη κι' ο Ζούπ, ακόμη κι' ο Φόρ. Ο Νάβ κι' ο Χάρμπερτ σήκωσαν την άγκυρα, που δάγκανε τον άμμο 'έκεί κοντά στο στόμιο της Ευχαριστίας, άνοιξαν τό πανί, ή σημαία της 'πολιτείας Λέγγολν' κυμάτισε στο κατάρτι κι' ο «Καλότυχος» του πλοιάρχου Πέγκροφ ξεκίνησε για το πρώτο του ταξείδι.

Σε λίγο βγήκε από τον όρμο της Ενώσεως. Η ταχύτης του ως εδώ ήταν ικανοποιητική, μολοντι δεν είχε πριμα τον καιρό. Υστερότερα, αφού έκαμψε το άκρωτήρι του Ναυαγίου και το Άητονύχι, κ' εξακολούθησε να πλέη στο το δυνατό πλησιέστερα στην άκτή, ο Πέγκροφ βεβαιώθηκε ότι έτρεχε καλά, ότι αντιστέκονταν στο ρεύμα κι' ότι μπορούσε να τα καταφέρει και με τον άέρα μπροστά. Οι επιβάτες του ήταν καταγοητευμένοι. Είχαν πια ένα πλοίο που, όσο μικρό κι' αν ήταν, μπορούσε να τους υπηρετήσει με μια περιστάση. Και με τον ώραίο εκείνο καιρό, με τον καταλλήλο άνεμο, ο θαλάσσιος τους περίπατος ήταν απολαυστικώτατος.

Έπειτα ο Πέγκροφ προχώρησε και στ' ανοικτά, τρία ως τέσσαρα μίλλια από την άκτή, ξεκινώντας από το πόρτο-Μπαλλόνι. Το γρι τότε παρουσιάστηκε στους ταξιδιωτές όλόκληρο και διαφορετικό στην όψη, με το παικίλο πανόραμα της άκτής του από το Άητονύχι ως τη Σαύρα, με της καταπράσινες άκροδασίες που και με τον ψηλό εκείνο Φραγκλίνο που κυριαρχούσε στο σύνολο και που ή κορυφή του άσπριζε από λίγα χιόνια.

— Τι ώρατα! εφώναξε ο Χάρμπερτ. — Ναι, το νησί μας είνε ώρατο και καλό, αποκρίθηκε ο Πέγκροφ. Τάχαπώ, όπως αγαπούσα άλλη φορά τη θάλασσα μου! Μας δέχθηκε φτωχούς, στερημένους απ' όλα, δυστυχισμένους ναυαγούς. Τώρα δαως τί μας λείπει;

— Τίποτα, καπετάνιε, τίποτα! αποκρίθηκε ο Νάβ.

Κι' οι δυο τους ζητωκραύγασαν δυνατά το καλό νησί, που δείχθηκε τόσο φιλόπορο στα πέντε του παιδιά, που τούπεσαν από τον ουρανό...

Σ' αυτό το διάστημα, ο Γεδεών, άκουμπισμένος στη βάση του κατάρτιου, εσκέδαζε το πανόραμα που είχε μπροστά του.

Ο Κύρος Σμιθ εκύτταζε σιωπλός.

— Λοιπόν, κύριε Σμιθ, τον ρώτησε έξαφνα ο Πέγκροφ, πώς σας φαίνεται το πλοίο μας;

— Καλά τα καταφέρνει, αποκρίθη ο μη-

χανικός. Δεν πρέπει να έχουμε παράνομο. — Ώρατα! Και τώρα νομίζετε πως θα μπορούσε να επιχειρήσει και πιο μακρυνό ταξείδι;

— Σαν τί ταξείδι, Πέγκροφ; — Ως τη νήσο Θαδώρ, παραδείγματος χάρι.

— Πάλι τα ίδια! έκαμε ο μηχανικός. Άκουσε, φιλε μου. Και μακρύτερα αν ήταν ανάγκη να πάμε, δεν θα εδίσταζα να εμπιστευθώ τον «Καλότυχον» και τον καπετάνιο του. Άλλα χωρίς ανάγκη, θα σάς έδλεπα με λύπη μου να φεύγετε, έστω και για τη νήσο Θαδώρ.

— Πάντα θέλει κανείς να γνωρίζει τους γείτονάς του! είνε ο ναύτης, που έπέμεινε, βλέπετε, στην ιδέα του. Η νήσος Θαδώρ είνε γειτόνισσα κι' ή μόνη μάστιγα που έχουμε ή ευγένεια απαιτεί να της κάμουμε τουλάχιστο μια βίσιτα!

— Μπορώ! εφώναξε ο Σπίλεττ' ο Πέγκροφ, βλέπω, ξέρει απέξω τους κανόνες της καλής συμπεριφοράς!

— Δεν ξέρω απέξω τίποτα! αποκρίθηκε ο ναύτης, πειραγμένος λιγάκι που ο μηχανικός αντιστέκετο στα σχέδιά του.

— Συλλογίσου, Πέγκροφ, υπέλαβε ο Κύρος Σμιθ, ότι δεν μπορείτε να πάς μονάχος σου στη νήσο Θαδώρ.

— Ένας σύντροφός μου θάβει.

— Έστω, ένας, και συ, δυο... Έστε από πέντε άποίκους, ή άποικία θα εκινδύνευε να στερηθ' τους δυο.

— Όχι από πέντε, αποκρίθηκε ο Πέγκροφ, από έξη. Ξεκινάτε τον Ζούπ;

— Από έπτα λοιπόν! εφώναξε ο Νάβ. Γιατί κι' ο Τοπ αξίζει όσο κι' ο Ζούπ.

— Τελος πάντων, υπέλαβε ο Πέγκροφ δεν υπάρχει κίνδυνος, κύριε Σμιθ.

— Μπορεί! σου ξαναλέγω όμως, ότι θα ριφικινδυνεύατε χωρίς ανάγκη, άδικως και παραλόγως.

Ο πεισματάρης δεν αποκρίθηκε τίποτε, για να σταματήσει εδώ ή συνομιλία, αποφασισμένος να την ξαναλάβει άλλη φορά. Δεν έρανούζετο όμως, ότι κάποιο περιστατικό θα ήρχετο γρήγορα προς βοήθειά του και θα μετέβαλλε σε πράξη φιλανθρωπίας εκείνο που θεωρείτο τώρα άπλη ιδιοτροπία του θαλασσινού.

Αφού στάθηκε κάμποσο στανοικτά, ο Καλότυχος ξαναπλησίασε την άκτή, διευθυόμενος προς το Πόρτο-Μπαλλόνι. Ο μικρός αυτός κόλπος θα ήταν το όρμητήριο του καϊκιού κι' έπρεπε να γυμνασθ' να μπαينوβαίνει, ανάμεσα στις σφύρες και στους σκοπέλους.

Ο Καλότυχος μόλις απέιχε τώρα μισό μίλλι από την ξηρα. Η ταχύτης του είχε ελαττωθ' πολύ, γιατί ο άνεμος, άδυνατισμένος, μόλις εφούσκωνε το πανί του κι' ή θάλασσα, σαν το γυαλί, μόλις έδω κι' εκεί έφρυδιώνετο.

Ο Χάρμπερτ εστέκετο στην πρόμην, για να δείχνη τον δρόμο ανάμεσα στα στε-

νά, όταν εξαφνα τον άκουσαν να φωνάζη. — Δεξιά, Πέγκροφ, κάρτε δεξιά! — Τι είνε; αποκρίθηκε ο ναύτης σηκωνόμενος. Καμμία ξέρα;

— Όχι...στάσου... έκαμε ο Χάρμπερτ, με συγκινημένη φωνή λιγάκι δεξιά... ακόμη λιγάκι...στάσου!

Και μιλώντας έτσι, ο μικρός, ζακλωμένος με την κοιλιά, στην κρουαστή, βούτηξε γρήγορα το χέρι του στη θάλασσα και το εράβηξε με όρμη.

— Ένα μπουκάλι! εφώναξε.

Πραγματικώς, κρατούσε μια φιάλη κλειστή, που την είχε φερθήξ εκεί, λίγες όργυιές μακρού από την άκτή.

Ο Κύρος Σμιθ την έπηρε.

Χωρίς να πη τίποτα, την έξεβούλωσε κι' εβγαλε από μέσα ένα ύψρο χαρτί, που έγραφε αυτά τα λόγια:

«Ναυαγός... Νήσος Θαδώρ: Α. Μ. 1530.— Ν. Π. 370 41'».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'

Αποφασίζεται το ταξείδι.— Υποθέσεις και προετοιμασίες.— Πρώτη νύκτα.— Δύτηρη νύκτα.— Η νήσος Θαδώρ.— Έρωτες στην άκροαλιά.— Έρωτες από άδση.— Κανόνες.— Ζώα.— Φινά.— Ιδιά καταμια.— Ακατολίμη.

Ένας ναυαγός! εφώναξε ο Πέγκροφ, έρημος, λίγα μίλλια μακρούα μας, 'ς εκείνη τη νήσο Θαδώρ!... Α, κύριε Σμιθ! δεν πιστεύω να μην έπιδοκιμάζετε και τώρα το σχέδιο του ταξείδιου;

— Όχι, Πέγκροφ, αποκρίθηκε ο Κύρος Σμιθ και θαναχωρίζετε το γρηγορώτερο.

— Άδριο κιάλα.

— Άδριο.

Ο μηχανικός κρατούσε ακόμη το χαρτί που είχε τραβήξ από τη φιάλη. Το παρατήρησε λίγες στιγμές κ' εξακολούθησε:

— Από αυτό το χαρτί, από τον τρόπο που είνε γραμμένη ή σημείωσι, μπορούμαι να συμπεράνω, ότι ο ναυαγός της νήσου Θαδώρ είνε πρώτα-πρώτα άνθρωπος που γνωρίζει καλά τα ναυτικά. Το πλάτος και το μήκος που γράφει, είνε ακριβώς εκείνα που βρήκαμε και μεζ για τη νήσο Θαδώρ έπειτα, θα είνε Άγγλος ή Αμερικανός, αφού ή σημείωσι του είνε γραμμένη άγγλικά.

— Λογικώτατο, αποκρίθηκε ο Γεδεών Σπίλεττ. Η παρουσία αυτού του ναυαγού εξηγεί και το κιδώνι που βρήκαμε στ' άκροαλιά μας. Έγινε ναυαγός, αφού υπάρχη ναυαγός.

— Όσο γι αυτόν, όποιος κι' αν είνε, είνε πολύ τυχερός, αφού ο Πέγκροφ είχε την ιδέα να κατασκευάση πλοίο και να πο δοκιμάση σήμερα μάστιγα, γιατί μια μέρα άργότερα, ίσως αυτό το μπουκάλι θα έσπαζε στους σκοπέλους.

— Άλήθεια, είνε ο Χάρμπερτ, για την τύχη του πέρασε από 'δώ ο «Καλότυχος» τη στιγμή που το μπουκάλι έπλεε ακόμη.

— Κι' αυτό δεν σου φαίνεται παράξενο; ρώτησε τον Πέγκροφ ο Σμιθ.

— Αυτό μου φαίνεται μόνο τυχερό, αποκρίθηκε ο ναύτης. Τι παράξενο βλέπετε εσείς, κύριε Σμιθ; Κάπου θα έφτανε βέβαια αυτό το μπουκάλι; κ' εδώ λοιπόν όπως κι' άλλου. Δεν είν' έτσι;

— Ίσως έχετε δικιο, Πέγκροφ, αποκρίθηκε ο μηχανικός και όμως...

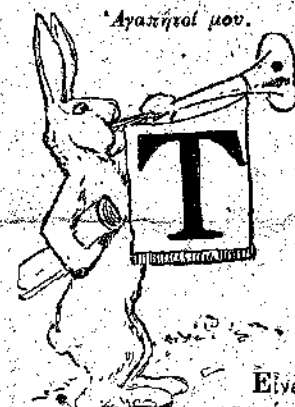
— Μα είνε τίποτα που να μαρτυρή ότι αυτό το μπουκάλι έπλεε πολύν καιρό στη θάλασσα; ρώτησε ο Χάρμπερτ.

— Τίποτα, αποκρίθηκε ο Γεδεών Σπίλεττ' απεναντίας το χαρτί φαίνεται ερεσκογραμμένο. Τι λέτε, κύριε Σμιθ; (Έπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΤΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Αγαθήναι μου.

ΗΝ περασμένη Παρασκευή, στο Δημοτικό Θέατρο, δόθη κ' ε για πρώτη φορά το «Δαχτυλίδι της Μάννας», μελοδράμα του κ. Μανώλη Καλομοίρη.

Είνε το δεύτερο που κάνει ο συνθέτης αυτός ύπερ' από τον «Πρωτομάστορα». Άλλα όπως και τούτο, κ' εμείνο θεωρήθηκε γεγονός σημαντικό, σταμώς στην ιστορία της μουσικής μας, γιατί ο Καλομοίρης είνε ο πρώτος που έπευήρησε να γράψη ελληνική μουσική. Κι' άλλοι Έλληνες συνθέτες, μαζί μ' αυτόν ή πρωτότερα, έγραψαν μελοδράματα, όπερέττες, συμφωνίες, ή απλά τραγούδια. Η μουσική τους όμως είνε ξένη, ιταλική, γαλλική, γερμανική, και μόνο κάπου-κάπου το ελληνικό χρώμα παρουσιάζεται 'ς αυτή. Απεναντίας, στη μουσική του κ. Καλομοίρη, από τα μελοδράματα του ως απλά του τραγούδια, το ελληνικό χρώμα κυριαρχεί. Αυτό είνε το σύστημά του: Να παίρνη ελληνικές μελωδίες, ελληνικά μοτίβα και να τα ξαναπλάθη με τους κανόνες της καγκόσμιας, να ποιέμε, τέχνης ή και να δημιουργη καινούργια, ανάλογα μ' αυτά. Έτσι ή συνθέσεις όλες του Καλομοίρη ξεχωρίζουν. Είνε μια μουσική σόφα τεχνουργημένη, αλλά ν' ε π' ε, ρωμαϊκή. Μ' ελληνική έμπνευσι, μ' ελ-

ληνικό χρώμα. Την άκουσ, και πολλές φορές δεν ξέρεις αν μια μελωδία είνε του λαού ή του συνθέτη.

Και για νανε τέτοια ή μουσική του, ο Καλομοίρης κάνει κι' έν άλλο σπουδαίο: Μελοποιεί ή δημοτικά τραγούδια αυτούτα, (σαν την περίφημη έπεινη «Κατάρα») ή τραγούδια και δραματικά έργα ελλήνων ποιητών που έχουν επίσης το ελληνικό χρώμα ζωηρό. Παραδείγματος χάρι, έχει μελοποίηση ως τώρα ένα πλήθος ποιήματα του Κωστή Παλαμά και του Άλεξ. Παλλη. Ο «Πρωτομάστορας» πάλι είνε άπανα 'ς ένα δράμα του Καζαντζάκη στήριγμένο στο γνωστό δημοτικό τραγούδι του Γεωργίου της Άρτας. Τέλος το «Δαχτυλίδι της Μάννας» είνε ένα δράμα του Καμπύση, το πιο ποιητικό αυτό του συγγραφέα, αλλά και το πιο χαρακτηριστικά ρωμαϊκό.

Και όμως, αυτή ή τόσο ελληνική ή τόσο ρωμαϊκή μουσική δεν ένθουσιάζει ακόμη τους Ρωμηούς! Ο λαός; είνε πάρα πολύ τεχνική για να την καταλαβαίνει. Οι άνεπτυγμένοι; Προτιμούν, φαίνεται, την ξένη μουσική που συνήθισαν ως τώρα στα θέατρα, και στα κονταέρτα. Έκείνο το βράδυ ίσα-ίσα που παίζονταν το «Δαχτυλίδι της Μάννας», άκουσα ένα νέο από μεγάλη οικογένεια, που οι πάπποι του έδρασαν στην Έπαναστάσι με ρουσανέλλες, ταπράζια και μιλιόνια, να λέη: «Δεν μαρέσει ή μουσική του Καλομοίρη! Δεν μπορώ νακούω όλο κι' ά μ' α ν' ε δε σ!» Με το «αμανέδες» έχαρκτηρίζε, βλέπετε, το ανατολίτικο εκείνο χρώμα, — άλλο πράγμα από το φραγκικό, το δυτικό, να ποιέμε, — που τώχει ή ρωμαϊκή μουσική, όπως το είχε κι' ή βυζαντινή κι' ή αρχαία άκόμα ελληνική. Είνε το εθνικό χρώμα. Το αίνωτο, όλωσδιόλου διαφορετικό από το τουρκικό των αμανέδων, αφού υπήρχε πριν φανούν Τουρκοί στην Ελλάδα. Έτσι, ο νέος, ο απόγονος των ηρωικών Τουρκομάχων, ώμολογούσε ότι δεν υποφέρει την εθνική του μουσική κι' ότι του φαίνεται... τουρκική!

Το ίδιο δεν γίνεται και με την εθνική γλώσσα; Πόσοι και πότες δεν ήθελαν να την άκούσουν, πως ήταν τάχα «ή γλώσσα της δουλείας», ή κι' όλωσδιόλου τουρκική, επειδή έχει κάμποσες ρίζες τουρκικές! Άλλά, όπως ή εθνική γλώσσα είνε σήμερα άνεκτή, και σε πολλούς άρέσει, και πολλούς τους ένθουσιάζει, έτσι θα γίνη κι' ή εθνική μουσική. Ο Καλομοίρης τεχνουργεί τη μουσική του λαού, την δημοτική μουσική, απαράλλακτα όπως οι ποιητές κι' οι πεζογράφοι μας τεχνουργούν τη γλώσσα του λαού, τη δημοτική γλώσσα. Αν σήμερα, ο λαός δεν την καταλαβαίνει, γιατί ή μουσική του Καλομοίρη, είνε, —

είνε, πολύ τεχνική και δύσκολη, — κι' αν οι άνεπτυγμένοι μας την αντιπαθούν σαν κακομαθημένο από τη φραγκική, θα είνε όμως ήμερα που κι' ο λαός θα ύψωθ' 'ς άνωτερο αίσθητικό επίπεδο, κι' οι άνεπτυγμένοι μας θα γίνουν... πιο άνεπτυγμένοι. Όπως, π.χ., είνε σήμερα εκείνοι οι λιγοστοί, οι διαλεκτοί, που ή μουσική του Καλομοίρη τους ένθουσιάζει.

Άρα γε και 'ς αυτούς όλους άρέσει καταβάθα; Μήπως τους ευχαριστεί περισσότερο μια ξένη μελωδία, από κείνες που συνήθισαν νακούνε κι' από ξένους μουσικούς κι' από δικούς μας; Μήπως βρίσκουν την μουσική του Καλομοίρη κάπως μονότονη, κάπως βαρεία, κάπως κουραστική, προπάντων για το άκουθείστο; Καθόλου άπίθανο! Έγώ τουλάχιστο, ώμολογώ, ότι αν πολλά μέρη της μουσικής αυτής μ' ένθουσιάζουν άληθινά, μπαίνουν στη ψυχή μου βαθύτερα και μαρέσουν περισσότερο από τα φραγκικά, άλλα όμως με παρακαλίζουν και με κουράζουν. Άλλά ποτέ δεν θα πώ: «ούφ! τί αμανέδες!» Όπως δεν τον λέγουν κι' οι διαλεκτοί που σάς είνε, κι' ως δυσφορούκ' αυτοί, από μέσα τους, κάποτε σαν κι' εμέ. Και γιατί; Γιατί εκείνο που μας ένθουσιάζει προπάντων, είνε ή προσπάθεια, ή ιδέα, το σύστημα, ο σκοπός του συνθέτη: να δημιουργη ή ελληνική μουσική, να βάλη με κίπο τα θεμέλια της. Και τα δυο του μελοδράματα τα βλέπουμε σαν όγκληθους στα σκαμμένα απ' τον ίδιο θεμέλιο του Παλατιού. Έτσι κι' άλλωτε, διαν δεν μας άρεσε, όταν μάς εκούραζε ή βαρετά πεζογραφία κανόνος δημοτικιστή, ελέγξαμε: «Δεν πειράζει. Το πάν είνε ή ιδέα. Αυτός αγωνίζεται να δημιουργη ή μια εθνική φιλολογική γλώσσα!» Κι' ο Καλομοίρης αγωνίζεται να δημιουργη ή μια εθνική τεχνική μουσική. Τα έργα του είνε από εκείνα που π' ε π' ε: να ταχαποιέμε και να τα υποστηρίζουμε. Η ιδέα πρέπει να προοδεύη. Κι' έτσι, μια μέρα, είτε από τον ίδιο τον συνθέτη, είτε από άλλους που θα τον συνεχίσουν, θα ελθουν και έργα, που θα μας άρέσουν πάρα-πέρα και θα μας ένθουσιάζουν αυτά τα ίδια, κι' όχι μόνο για τον σκοπό. Τότε θα έχουμε «εθνική μουσική», που είνε κάτι σπουδαίο, τότε θα βλέπουμε το Παλάτι της, που θεμελιώνεται τώρα, τελειωμένο και λαμπρό.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΡΩΝ

ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ

[ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Θ' ΝΕΥΕΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' (Συνέχεια)

Γιατί ο κυνηγός, που έλατρευε το σκυλί του, έγεινε μανιώδης, χύθηκε μ' ένα μαχαίρι κ' επέληξε τον Βλάσκο στο πρόσωπό. Δεν τον τουφέκισε, για να μη τον σκοτώση, αλλά κ' η μαχαίριά του τον κατάφερε, ήταν καλή. Να τι δεν θα συγχωρούσε ποτέ ο κακούργος στον κυνηγό. Κι' αν ήθελε να το ξεχάση, δεν θα τον άφρινε το ταπεινωτικό εκείνο σημάδι, που τούμεινε από τότε 'ς το κάτω χέλιος.

— Χίλιες φορές είπα του Πιέρρου, έπρόσθεσε ο ξενοδόχος, να φυλάγεται απ' αυτόν τον αγριάνθρωπο, που άλλο δεν θα γυρεύη παρά να τον εκδικηθή. Πάντα όμως μου άπαντα πώς αυτός ξέρει κ' έχει πάρη τα μέτρα του καλά. Δεν βαρούσε! Έγώ λέω, ότι χαμμά μέρα, θα δεχθή στην πλάτη τη θανάσιμη σφαίρα. Ω, είνε κακός ο Ρουβ Βλάσκος!... Θα τουλθή η τουφεκιά, όταν δεν θα την περιμένη ο κύρ Λεμπόν, το στραβοξυλό!...

Η προφητεία αυτή έμελαγγάησε αρκετά τους νεαρούς Άγγλους. Αλλά ένα θαυμάσιό, μετά την βροχή, ήλιο-βασίλειμα, που προμηνούσε λαμπρό καιρό για την άλλη μέρα, τους ένθουσιωσε πάλι και τους έκαμε να ξεχάσουν τη μελαγχολική έντύπωσι του άπογεύματος.

Και πραγματικώς, η υπόσχεσις που τους είχε δώσει ο ήλιος, κρατήθηκε κ' η έπομένη ξημέρωσε θαυμασια. Ο ούρανος δεν είχε ούτε ένα σύννεφο.

Τα παιδιά έσηκάθησαν πρωί. Έλογόριαζαν να κάμουν με το θεό τους μιά ένδρομη που άξιζε τον κόπο. Ντύθηκαν γρήγορα και του το έπρότειναν, την ώρα που προγευμάτιζαν μαζί του. Αλλά ο στρατηγός άπακρίθηκε ότι είχε να γράψη μερικά βιαστικά γράμματα, για να προφθάση το μεσημερι το ταχυδρομείο, και γι' αυτό δεν μπορούσε να βγή έξω το πρωί.

— Άς είνε όμως, έπρόσθεσε ο καλός θεός, ηγαίνετε τεις, παιδιά. Δεν πρέπει να χάσετε αυτόν τον ωραίο καιρό. Μπορείτε να κάμνετε μόνοι σας ένα καλό περίπατο ως το μεσημέρι. Και θα γυρίσετε, έλπίζω, να φάτε με περισσό- γερη όρεξι.

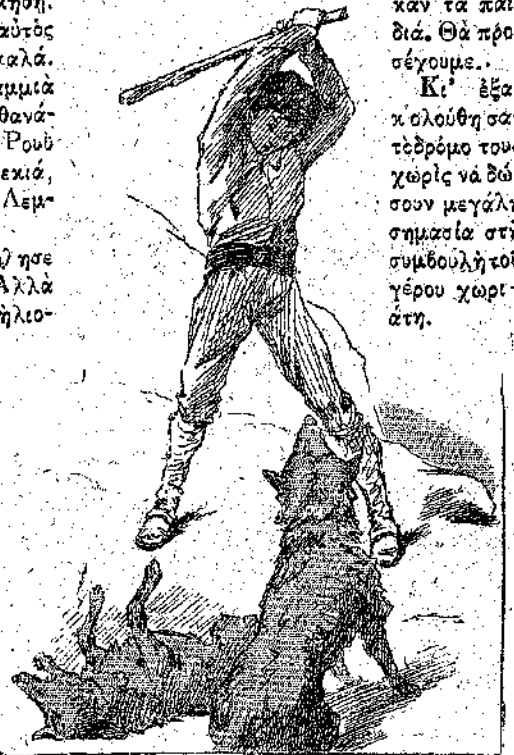
Κι' ο στρατηγός έγέλασε δυνατά για το άστείο που είπε. Είχαν ανάγκη, βλέπετε, οί άνεφίοι του να κάμουν περίπατο για να τους άνοιξη την όρεξι! Αυτή ήταν πάντα άνοικη.

«Βοήθεια!»

Ο Δοναλδ κ' ο Δάγκλας Γκρέβ βγήκαν και πήραν τον δρόμο του Κωτερέ. Περιπατούσαν εύθουμα, με βήμα ζωηρό και γοργό. Σε λίγο θάρθαναν στο άλλα χωριό, στον Πιερρεφίτη. Η έξοχη έγινετο όλδένα πιδ άγρια, πιδ έρημη. Ένας χωριάτης μ' άσπρα μαλλια, φορτωμένος ένα παλώριο δεματί- ζύλα, πέρασε από κοντά τους, τους έχαι- ρήθηκε και τους είπε:

— Για ποβ, παλληκάρια μου; Θα κάνετε φρόνιμα να μη ξανοιχτήτε πολύ 'ς αυτά τα μέρη, γιατί ξέρετε, τα βουνα μας έχουν λύκους τον χειμώνα. Χτες το βράδυ μάλιστα, τους άκουσα να ουρ- λιάζουν κοντά στο σπίτι μου.

— Ευχαριστούμε, γέρο, άποκρίθη-

σαν τα παι- διά. Θα πρό- σέγουμε. Κι' έξα- κούθησαν τέρδρομο τους χωρίς να δώ- σουν μεγάλη σημασία στη συμβουλή του γέρου χωρι- άτη.

«Έξακολουθούσε να κτυπά...»

Περνούσαν τώρα από το φαράγγι. Λίγο-λίγο ο τόπος έσκοτεινιάζε, γιατί τα πανύψηλα βουνα δεν άφριαν τον ήλιο να ρίχνη της ακτίνες του ως εκεί-κάτω. Χωρίς αρκετό φώς, χωρίς θερμότητα, μέσα στο αιώνο εκείνο δειλινό, τα δέν- τρα, καμπούρικα και διστραμμένα, έ- πατρων τα πιδ άλλοκοτα σχήματα κ' οι άπόκρημοι βράχοι έφαινότο πιδ ζοφε- ροί. Κάθε τόσο, κάποιος από τους πε- λώριους εκείνους πέτρινους όγκους ξε- κολλούσε και κάτρακούλυνε με κρότο φοβερό ως τα βάρη μιάς άδύσου, όπου ένας άθωρητος χείμαρρος βροντούδενάκα- ταπαύστα, περνώντας από σπηλιές σκο- τεινές. Όταν όμως γύριζαν πίσω τους, ο Δοναλδ κ' ο Δάγκλας έχθαμβοι για τη ζωηρή αντίθεσι, μπορούσαν να βλέ-

πουν άκόμη την καταπράσινη κριλάδα που είχαν άφριση, ήλιόλουστη σαν άνοιξι- άτικη.

Τα παιδιά άπολαμβάναν την ωμορρία της μαγευτικής αυτής σκηνογραφίας. Η ιδέα ότι ήταν σαν χωρισμένοι από το έπίλοιπο των ζωντανών ανθρώπων, τους έγέμιζε χαρά και συγχρόνως τους προ- ξενούσε τρόμο, κ' αυτόν ήδονικό.

Άξαφνα, είδαν μπροστά τους ένα στύλο με μιά πινακίδα. Και στην πινα- κίδα έδιάβασαν αυτήν την έπιγραφή: «Στο Ξενοδοχείο των Βουνών, στο Κωτερέ, οι ταξειδιάται θα εύρουν την μεγαλειτέρα περιποίησι και τιμας λο- γικάς».

Τότε, τα πτερά του νεανικού των έν- θουσιασμού έδιπλώθηκαν. Ο Δάγκλας μάλιστα έκαμε ένα μορσασμό σαν να κατάκτιε γιατρικό. Και για να πεισθούν καλλίτερα, ότι δεν ήταν όλωεδιόλου στην Έρημο, μακριά από κάθε πολιτισμό, ο ήχος μιάς κύνητικης σάλπιγγας ξύπνισε όλόγυρα όλους τους αντίπαλους και σε λίγο φάνηκε και τους πρσπέρασε έν' αμαξάκι που τ' ώδηγούσε ένας χω- ριάτης με γαλάλια μπλόζα, τραγου- δώντας δυνατά ένα λαϊκό τραγούδι. («Έπεται συνέχεια»)

ΦΟΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Ο ΠΑΝΟΥΡΓΟΣ ΡΑΠΤΗΣ

(Δραμικός μύθος)

Ο μανδύας κάποιου έπισήμου μεγα- στάνος είχε χαλάσει και εκάλισε εις το παλάτι του τον Λαθακάν, τον έπιτη- δεϊότερον της πόλεως ράπτην, και τον διέταξε να του διορθώση τον μανδύαν.

Ο Λαθακάν εξετέλεσε την διαταγήν και ήτοιμάζετο πλέον να έπιστρέψη τον μανδύαν, αλλ' ο μανδύας τότεν του ή- ρεσε, ώστε τον έφρόρεσε, εκυτάχθη εις τον καθρέπτην και είπε:

— «Με αυτόν τον κατάχρυσον μαν- δύαν θα φαίνομαί τόσον ωραίος και με- γαλοπρεπής, ώστε κανένας μαγιστάν δεν θα μπορή να συγκριθή μαζί μου. Για τον κόσμο όλον, τον μανδύα δεν θα τον βγά- λω από πάνω μου. Άς πιστεύση ο κό- σμος, ότι είμαι κ' εγω μαγιστάν και άς σκύβη να με προσκυνή κ' έμένα». Και καμαρωμένος, έγκατέλειψε το σκή- τι του και βγήκε στον δρόμο. Αφ' ου έπε- ριπάτησε πολύ τέλος, έκουράσθη με τα τελευταία χρήματα που είχε, ήγούρασε ένα φωράλογο και ανεχώρησεν όγρη έδελπαν τα μάτια του.

Δεν έπέρασε πολλή ώρα, όταν τον κα- ταβάνει έριπκος, επάνω εις ένα με- γαλοπρεπέος άλογο, ένας νεαρός ταξει- διώτης, με τον όποιον δεν ήργησε να φιλιωθή. Ο νέος ήτο πολύ καταδεχι- κός και άπλοός και εμπιστευτικώς διη- γήθη εις τον Λαθακάν, ότι λέγεται Ομάρ, ότι είναι υιός και διάδοχος του

σουλτάνου και ότι μεταδίνει εις τον πα- τέρα του, κατόπιν μακρως, πολυε- τούς άκουσίας.

— Να σκεφθής μονάχα, — είπεν εις τον ράπτην, — ότι ο πατέρας μου ουδέ- ποτε με είδε. Μόλις είχα γεννηθή, του προείπαν οι μάντιες, ότι, αν μείνω εις το πατρικόν μου σπίτι, θα με εύρη με- γάλη συμφορά. Διέταξε λοιπόν να με μεταφέρουν εις το θείον μου Έλεφίδου, όπου έμένα μέχρι της χθές. Σήμερα ά- κριβώς συμπληρουνται είκοσι χρόνια και τώρα πηγαινω να συναντήσω τον πα- τέρα μου.

— Και πώς θα πεισθί ο σουλτάνος διει είσαι πράγματι υιός του; — ήρώτη- σεν ο Λαθακάν το βασιλόπουλο.

— Άπλούστατα, άπεκρίθη ο ταξει- διώτης. Θα του δείξω αυτό το στυλέτο και, αφού τον προσκυνήσω, θα του είπω: «Αυτόν που ζητείς, τον έχεις ενώπιόν σου». Έτσι είχαμς συμφωνήσει από την αρχή.

Και εξήλευσεν ο Λαθακάν τον Ο- μάρ και όταν, έπελθούσης της νυ- κτός, κατακουρασμένος ο Ομάρ άπεκρι- μίθη, ο Λαθακάν ύπεξήρεσε από τον κοιμώμενον το πολυτελές χιτζάρι, έκα- βαλλίκευσε το άλογόν του και έπήρε δρό- μον σαν λαίλαψ.

Δεν εξεκουράσθη ούτε ήμέραν ούτε νύκτα, έπροχώρη έλονένα και, τέλος, ίδού-βλέπει μακράν εις την έρημον μίαν όασιν, εις την όποιαν ήτο στρατοπεδευ- μένον πλήθος πλουσιώς ένδεδυμένων ίπ- κέων. Πληθείασας, δεν ήργησε να πα- ρατηρήση μέσα εις το πλήθος, μεγαλο- πρεπή, λευκογένειον γέροντα, με μετα- ζωτόν μανδύαν, με σαρκί κεντημένον με σαφείρους και μαργαρίτας, και έ- μάντευσεν, ότι αυτός είναι ο σουλτάνος. Ο Λαθακάν έπήδησε από το άλογον

και μετά σεβασμού προσκυνήσας τον γέ- ροντα, του ένεχείρισε τον άκινάκην του Ομάρ και του είπε: — Εκείνος τον όποιον αναζητείς ει- ρίσκεται ενώπιόν σου.

Ο γέρον μετά χαράς και μεγαλο- φώνως ανέκραξε:

— Δόξα εις τον Άλλάχ, που μεθ έσωσε τον υιόν μου!

Και ήρχισε να κλαίη από εύτυχίαν, καταφιλών τον Λαθακάν.

Η χαρά του Σουλτάνου συνεχίησε τον ράπτην και δια μίαν στιγμήν ήσθάν- θη έντροπήν που ήπάτησε τον γέροντα. Προς το βράδυ, ταλαντευόμενος εις το φωράλογον του Λαθακάν, έφάνη μα- κρόθεν ο Ομάρ, ο άληθινός υιός του Σουλτάνου. Έκινε τα χέρια του και εκράυαζε: «Μη πιστεύετε, μη πι- στεύετε τον άκατέωνα, ο όποιος εκλέψε το όνομά μου, το χιτζάρι μου και το άλογό μου! Εγώ είμαι ο υιός του Σουλ- τάνου, εγω είμαι ο Ομάρ, αυτός ο άν- θρωπος είνε ψεύστης!»

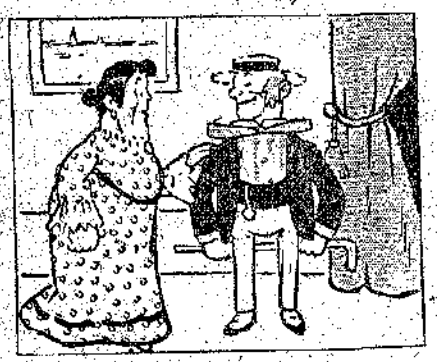
Και, πηδήσας από το άλογον του Λαθακάν, έρρίφη με λύσαν κατά το ψευδοές υιού του σουλτάνου. Ο σουλτά- νος και οι περιστοιχούντες αυτόν εκύτ- ταζαν με άκορίαν τον νεοφερμένον, μη γνωρίζοντες τί να σκεφθούν περι αυτού. Ο πανούργος Λαθακάν δεν τα έχασε. Έστράκατε τους όμους και είπε:

— Μη θυμώνη, πατέρα, ενάντιόν του τρελλού αυτού. Τον γνωρίζω πρό πολ- λού εγώ. Είναι ένας άθλιος παραφρων. Αυτός πρέπει να τους λυπάται κα- νανείς, όχι να τους τιμωρή.

Άκούσας αυτά τα λόγια ο Ομάρ έ- θυμωσεν ακόμα περισσότερο και ώρη- σε κατά του πονηρού ράπτου, αλλά οι άδελφοί τον συνεχράτησαν.

— Βλέπω, υιέ μου, ότι έχεις δίκαιον.

ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΓΝΩΡΙΜΙΑ

Στη μικρή λουτρόπολι, η κυρία Καν- ναβά τρώγονταν τον άνδρα της ότι ήταν πάρα πολύ μόνος κ' ότι έπρεπε να γνω- ρισθών με κανένα άνθρωπο, για να περνά καλλίτερα η ώρα. — Μιά μέρα, εκεί που έκανε το μπάνιο του ο κ. Κανναβάς, είδε κοντά του κ' έναν άλλον «άρρωστο», που του έφάνηκε καλός κ' εύγενής. Για

να εύχαριστήση τη γυναίκα του, άνο ξε- μαζί του όμιλία, τον έκαμε φίλο και του έδωσε κηρύλα συνέντευξι για τάπογευμα στην πλατεία. — «Α! έκαμα μιά πάλυ καλή γνωριμία!» είπε ύστερα στη γυ- ναίκα του, κατενθουσιασμένος. «Έλα να γνωρίσης τον καινούργιο μας φίλο να έν- θουσιασθής και σύ.» Πήγαν πράγματι

είπεν εις τον Λαθακάν ο σουλτάνος. — Ναι, ο άνθρωπος αυτός είναι τρέλλος, έπρεπε να τιμωρηθή και να εκδιώχθη, αλλά ως γεινή το θέλημα σου! Και εκάλ- ισε τους μαύρους δούλους και τους έπρόσταξε να δέσουν τον Ομάρ και αφού τον καθίσουν επάνω εις κάμηλον, να τον οδηγήσουν άμέσως εις το παλάτι.

— Ίσως οι έκτροί της αύλης μου του θεραπεύουν την φοβεράν άσθενίαν του.

Το παραθύρι εξεκίνησε. Όταν οι όδοιπόροι, ύπερρον από μακράν περιπλά- νησιν, έμβήκαν τέλος εις την πρωτεύ- ουσαν, η πόλις ήτον στολισμένη με πο- λυχρώμους ασημάς και χαραιοί όμι- λοι λαού προσήγούρου τον πανούργον ράπτην, πεπεισμένοι ότι αυτός ήτο ο δι- άδοχος. Είς την πλατεία ήτο τοποθε- τημένη πολυτελής σιχηή και μέσα εις αυτήν, επί επιχρύσου θρόνου, εκάθητο η μητέρα του Ομάρ, η σουλτάνα, και ανέμενε με λαχτάρα τον αγαπητόν της υιόν, ο όποιος βρέφος ακόμη είχεν ά- κριβή.

Ο σουλτάνος ώδήγησε προς αυτήν τον Λαθακάν και είπε:

— Χαίρου, αγαπημένη σύζυγε. Σου έφερα τον υιόν μας, χωρίς τον όποιον τόσον είμεθα στενοχωρημένοι.

Έκείνη όμως, αφού εκύτταξε τον ρά- πτην, ανέκραξε μεγαλοφώνως και άπο- φαστικώς:

— Όχι, δεν είναι υιός μου αυτός. Το γνωρίζω. Εγω πολύ συχνά έδελπα τον υιόν μου εις τον ύπνον μου. Δεν ήτο αυτό το πρόσωπόν του. Όχι, αυτός εί- ναι ξένος άνθρωπος.

— Γυναίκα, οι λόγοι σου δεν είναι φρόνιμοι, άπίγησε σκυθρωπάσας ο σουλ- τάνος. Τι είναι αυτά τα όνειρα που λές; («Έπεται το τέλος»)

A. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

στην πλατεία. Αλλά φαντασθήτε την εκ- πλαξί και των δύο τους, όταν είδαν ότι ο καινούργιος φίλος του κ. Κανναβά δεν ήταν παρά ένας πτωχός σακάτης, χωρίς πόδια, μέσα σ' ένα καρότσι, που έβγαλε το καπέλλο του... για να τους γυθώρη έλεημοσύνη! Δουκιανός Χαρμόνιος

Σελίς Συνεργασίας Συνδρομητών

Μ Π Ο Ρ Α

Τούρανου οι καταράχες άστειρευτο... Προς τή Γή, σά μι' άπεραντη θάλασσα... Τά ποτάμια στους όρμούς τους έρημοις...

ΖΑΝ ΚΡΙΣΤΟΦ

Ο Ζάν Κριστόφ είνε 'ςτό σπίτι, καθι-σμένος χάμω, μέ τά πόδια 'ςτά χέρια του... Άποφασίζει ότι ή ψάθα είνε ένα πλοίο...

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

ΦΘΙΝΟΠΟΡΟ ΧΕΙΜΩΝΟΣ... Πετούν τρομαγμένα τά πουλιά, τά ρόδα ξεφυλλίζουν, τά φύλλα κίτρινα, χλωμά...

ΠΑΡΑΛΥΤΟΣ

Μάννα, κρινάκι! Μέσ την άγκαλιά σου, άσε νά γύρω πάλι τό κεφάλι... Ά! εύχαία για μένα, μεγάλη, νά ξανανοιώσω πίσω τά φιλιά σου!

σχετιζόμενα καταχαρούμενη και κεί που άρχισα νά συνδοχόμαι... Τότε μου ήρθε ο σφαιρός σφροντάλι, καλύτερα ν' άνοιγε ή γή νά με καταπίνε...

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Είς την τάξιν, ο καθηγητής μοιράζει λαχεία. Οι μαθηταί παίρνουν άλλοι δύο, άλλοι τρία, άλλα καθένος τά θέλει μέ διαφορετικούς αριθμούς...

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

α.) Παίγνιον... β.) Γρίφος... γ.) Διά τους Γαλλομαθείς... δ.) Δια την Επαρκειαν της Διαπλάσεως...

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

ΕΙΣ τό προσχεύε φάλλον θα προκηρυχθή ένας νέος Διαγωνισμός, που θα σάς άρσει πάρα πολύ... Άθήναι, 26 όδος Εθνεπίκου την 12ην Δεκεμβρίου 1917...

Η ΕΡΟΤΗ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΜΑΣ

Ο κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος με παρακα-λεί νά εύχαριστήσω έκ μέρους του άλλου όσόν τον ηρώτησαν διά τήν δημοσίευσήν του έρωτην... Η "Ιδέα" της Ελλάς, έκτός των δώδεκα...

(;); Εθέλεις Ἑλλάς, ἀ. Ἐνός τοῦ Ἰσκιου, ἀ. (IN). Ἀναπλιωτικό, Ἀράνη, ἀ. (ΣΑ). Τελευταίος Παλαιολόγος, ἀ. (IK). Αἰθεροβάμων, ἀ. (BA). Πρωτος Φιλομνήτης, ἀ. (XK). Εὐρή τῆς Μήνας, ἀ. (ΘΕ). Ἀρχιμαίικο Τριαντάφυλλο, κ. (††). Καλαμπουράκι, κ. (KM). Ἀρχαίος Σπαρτιάτης, ἀ. (NK). Δόν Κιχόνης, ἀ. (KM). Μαγαθοπομάχος, ἀ. (ΔX). Αναπλιωτάκι, ἀ. (ΑΔ). Ἀκτινή Νός, κ. (ΕΞ). Ὁραία Λιβαδίη, ἀ. (HK). Προσφύξ Μικρασιάτης, ἀ. (KA). Θυμαβυανῆς Κοροϊνός, ἀ. (HO). Κύμα τῆς Σαλαμίνας, κ. (Δνις Σ). Πετογή Μελαγχροινόουλα κ. (;). Ἀγνή Καμέλια, κ. (I) Προσφύξ Ἀνάμνησις, κ. Ζιζάνιον Γυμνασίον, ἀ. Χουσομένη Ἀνατολή, κ. Ψωφιδεύς, ἀ. (ΘΣ). Ἀνατίλλουσα Σιλήνη, κ. (MM). Δουνή Χελιδών, ἀ. (KK). Καθουμάνα, κ. (EM). Κομμυνο Ἰδανίσι, κ. Κυματοδαρμένος Λευκάδας, ἀ. (NK). Προμηθεύς Λεωμάτης, ἀ. (HZ). Ρόδων Ἀγνή, κ. (MM).

Ἀναγνώσις ψευδοτύμων, εἰς τὸ προσχετί, ἐλλείψαι χώρου σήμερον.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μικρά Μυστικά ἐπιθυμοῦν ἀνταλλάξουν: — ἡ Ἑλλάς τῶν Ὀνηρίων (0) με Τρισηνήνην, Ἰδιόροπην, Μονόκορυβην, Σπινθῆρα τῆς Ἐλευθερίας, Τραγοῦδι τῆς Λευτερίας, Ἑλληνικὴν Ἀγλήν, Χανουμάκι. — ὁ Τελευταίος Παλαιολόγος (0) με Ρωμαίων Ἰσκιον, Λαυροστεφανωμένον Ἡρώα, Ἰσκιὴν Ἀνοιγγάναν. — ὁ Διάβολος Σωδάτος (0) με Μεγάλην Ἑλλάδα, Δουνήν Καμέλιαν, Ἀνδιωμένην Γαλιαν, Μακρησίαν, Ἡρώα Βελιουσιόγιον, Γαλιαν, Φιλόπατριν Ἡπειρίστην. — ὁ Ἀριστοχρὸς ὁ Σάμιος (0) με Τραγοῦδι τῆς Λευτερίας, Κόκκινην Γατούλα. — τὸ Δοξαμύνο 21 (0) με Ἀπροστεφανωμένον Κύμα, Ἀυτοκρατορίαν τοῦ Βουλαντίου, Ἀγλήν Τριγγάναν, Νιόβην, Δούροισιν Ἰππων, Ἀσιατικὴν. — ὁ Ἄρης (0) με Παγκόσμιο Ὀνειρό. Σπινθῆρα τῆς Ἐλευθερίας, Νεοῖδαν τῶν Ἀνθῶν, Πειρακτικόν, Ἑλληνοπούλιον, Ἀλκην, Φρέντον, Φαίδαν.

Ἡ Διάπλασις ἀπαίξεται τοὺς φίλους τῆς: Ἀγνή, (ἔλαβα, εὐχαριστῶ ἀπαντῶ καὶ καὶ εἰς τὰς δύο σου ἐρωτήσεις.) Ὀνειρόν τοῦ Ἑλληνικοῦ (ἔγραψαν καὶ τυπωθεὶν τὰ δύο προηγουμένα φύλλα, διότι δὲν εἶχε ἡλεκτρικὸν ρεύμα: τὸ τυπογραφεῖον καὶ τὸ πρωτ.) Ἰριδα (ὅτι εἰ ἰδῶ!) Νικηφόρον Σίφος (τὸ ἐδιορθώσα: ἔστειλα, εὐχαριστῶ) Ἀλεξάνδρον Ἰωάννην (πῶς μοὶ γράφει ἀπὸ τοῦ Παρισι, ὅτι ἐκεῖ δὲν ἀποθάνεται κανεὶς τὸν πόλεμον ἀπὸ φαγὶ καθόλου τρεῖς λαῖκόν ὁ φίλος: μάς!) Ἀριστοχρὸν τὸν Σάμιον (εὐχαριστῶ πολλὸν διὰ τὸ ξεπαδάσμα) Ναυτοπούδα τῆς Ἀθήνης (μποροῦσα νὰ γίνῃ, ἀλλὰ ἔφρασε ἀοργῆ ἐπιστολὴ σου) Ἀν. Ἰ. Ἰσκιον (εὐχαριστῶ διὰ τὴν προσιδέθειαν) Κ. Α. Κε. (δὲν πιστεύω νὰ εἶνε κανεὶς οὐνός: μὴν ἔχεις προλήψει;) Κοινῶν. Παπαδημ. (αἱ λύσεις τῶν Πνευματικῶν Ἀκτινῶν, καὶ μόνον αὐταὶ γράφονται εἰς ἰδιαίτερον χαρτί: διαβάσε τὸν Ὀδηγόν) Τραγοῦμάγον (ὅχι, δὲν ἔλαβα) Τριανταφυλλένιο Διαβολάκι (εὐχαριστῶ πάρα πολύ) Χουσομάλλον Ἀδελφ. (κρίμα τὸν κόπον! δὲν δημοσιεύω Μαγικάς Εἰκόνας, καὶ μάλιστα μὴ μόλις!) Τολμηρὸν Ἑλληνοπούλιον (νὰ περιμένῃ τὴν προσηνῆ;) Ἐνδοξὸν Μελιμάδην (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα) Ἑλληνικὸν Παιῖνα (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) Παρκακτικόν, Γενναίον Πόσμπολον, Παγκόσμιο Ὀνειρό, Ἀυτοκρατορίαν τοῦ Βουλαντίου, Ἀνθὴν Δουδάκη, Νιόβην κλπ. κλπ.

Ὁραίων Λιβαδίῶν, Ἀνοιγγάναν τῆς Χαίρωνείας. Ἑλληνικὸν Ὁραϊκό (ἔστειλα). Εἰς δύο ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 11ην Δεκεμβρίου ἀπαντήσω εἰς τὸ προσχετί.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συνέχεια τοῦ 170οῦ Διαγωνισμοῦ Ἀσκήσεων Δεκεμβρίου-Φεβρουαρίου Ἀλύσεις δευτέρου μέχρι τῆς 11ης Μαρτίου

23. Λεξιγράφος

Τὸ πρῶτό μου γὰ ἄρα σὲ ρωτᾷ, Τὸ δευτέρό μου δὲν σὲ συνιστᾷ. Καὶ τ' ἔλο μου θὰ πάρῃ... γὰ βραβεῖο, Ἀνίσως ἀτακτικῆς σὲ σχολεῖ.

24. Στοιχειώδης

Εἶμαι μία μετοχὴ ῤήματος πολὺ κοινῷ Ἀν' ἑν γράμμα ἀφαιρεθῆ, Ἀπ' τὴν Ἀφρικὴν ἕρσι Νὰ βρωγαίται βακουσθῆ.

25. Μεταγραμματισμός

Εἶμαι πρῶγμα φυσικό, Μετεωρολογικό. Ἄν μ' ἀλλάξῃς ἑνα γράμμα, Νῆσι κέποι ελληνικό. Ὅτ' ἐπρόβλη ἐν τῷ ἔμα.

26. Μοσαικὴν

Γάλλοι, Γερμανοὶ καὶ Σέρβοι, Πορτογάλοι καὶ Ἰσπανοί, Τούκοι, Ἄγγλοι, μαζὶ Ἑλλῆν, Ἰταλὸς καὶ Οὐλμανός, Ἀπὸ ἑνα τῶν δαισιῶν Κε' ἄλλον ἑνα σχηματίζου.

27-31. Μαγικὸν Στοιχεῖον

Τῆ ἀνταλλαγῆ τριῶν, κατὰ σειράν γραμμάτων ἐκείσης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς στοιχείου τῆς φύσεως, ἐκ τριῶν ἐπίσης γραμμάτων ἀποτελούμενον καὶ πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶν, ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἔλαβε τὴν λέξιν:

Πῆμιος, κοπέτω, Σίφος, μισός, σκιά, Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Στρατηλάτου τῶν Ἑλλήνων

32. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Τάχιστα τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν Ἀυτοκράτειραν τοῦ Βουλαντίου: Ἄνοι, ἔργητροσι, ράδιον, πεδιάς, ὕψος, παρθμός, παρθαίρος.

33. Μικτόν

ν - υς - πος - ει - ησ - εως Ἐστάλη ἀπὸ τῆς Παγκρατικῆς τῶν Δολλαρίων

35. Γαίφος

	λε	λε	λε
λε	λε	λε	λε
λε	λε	λε	λε
λε	λε	λε	λε
λε	λε	λε	λε
λε	λε	λε	λε

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Ἀνοικτοκράτου

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

1821 ἸΕΡΟΣ ΑΓΩΝ

Ἐμπρός, φηρίστε ὅλοι τὸν Ἰερόν Ἄγωνα. Πῶς ἔδωκε σὸ ἔθνος τῆς νίκης τὴν χορῶδα. — Κανεὶς, κανεὶς δὲν θ' ἀρνήσῃ τὴν ἴψην του νὰ δώσῃ. — Με νίκη καὶ με τρώστα τὸ ἔθνος νὰ στεφανώσῃ.

1912-13-17 ἸΕΡΟΣ ΑΓΩΝ

ΙΗ' - 19

Ἀγαπάτε τοὺς ἀνθρώπους, θέλετε τὴν Εἰρήνην. Ἄν θέλετε τὴν Εἰρήνην, δὲν θὰ ὑποστηρίξετε τὴν Ἑλλά τῆς;

ΙΗ' - 20

ΙΕΡΩΔΗΣ ΕΛΛΑΣ
ΙΕΡΩΔΗΣ ΕΛΛΑΣ
ΙΕΡΩΔΗΣ ΕΛΛΑΣ

ΙΗ' - 21

Ἀδέφια! Ποιοὶ ἀπὸ σᾶς δὲν θὰ φηρίσῃ τὸ σῶμαλον ὅπου ἀνδρεῖται τὴν μητέρα μας, τὴ γλυκεῖά μας Ἑλλάδα. Ἀπὸ ἄλλου σᾶς παρακαλῶ μὴ λευκί φῆρο. — **ΝΙΚΗΦΟΡΟΝ ΣΙΦΟΣ**, ὑποστηρίζομενον ὑπὸ τοῦ κραταιοτάτου Συλλόγου τοῦ Ἀ Γυμνασίου Πατρῶν.

ΙΗ' - 22

ΠΕΙΡΑΚΤΗΡΙΟΝ, μὲν ὑπερκατὸν ἀφωτισμένων διαδῶν μου θὰ ὑποστηρίξαι τὸ εὐραϊοτάτον ψευδοτύμῳν σᾶς:

ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ
Με πολλὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην. — **ΜΟΥΡΙΖ**

ΙΗ' - 23

Ἐκ μέρους τοῦ ΠΕΙΡΑΚΤΗΡΙΟΥ (ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑΣ), μέσῳ τῶν χαρτίων τοῦ Ἀπειράν ἐπέσεων, διαβιβάσω πρὸς τὸν ἐν Ἀμμοστῷ τῆς Κύπρου σύλλογον τῶν **ἈΝΙΚΗΤΩΝ** τοὺς ἀδελφικούς μου ἀσπασμούς... — **ΜΠΟΥΧΑΒ**, ὁ ἐξ ἀπορήσειν τοῦ Πανηπειρωτικοῦ συλλόγου «ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ».

ΙΗ' - 24

ΕΛΛΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
Ἰποψηφία Δημοψηφισμοῦ τοῦ 1917

ΙΗ' - 25

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΣ
Ἰσοῦθι σύλλογος ἀποκτείν τὴν ὑποστήρηξιν τῆς Διαπλάσεως διὰ τοῦ ξεπαθώματος, τοῦ Δημοψηφισμοῦ κλπ. Ἀγαθὴν ἐκπέληξει. Ζητήσατε ἀντιπροσωπεῖαν. Ἀπευθεῖτον κ. Ἀντ. Δελγητάνην, Σωκράτους, 58, Ἀθήνας. Συνηδρομῆ: Μηνιαία 40 λεπ. Τρίμηνας 1,20.

ΙΗ' - 26

Ἄ! Ἰψο! Ἰψο! Ἰψο! Ἰψο! σὸ **Α** **ΙΝΔΑΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**

ΙΗ' - 27

ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ
(Βραβεύεις σὸ Δημοψήφισμα τοῦ 1916)
Ἰποψηφία Δημοψηφισμοῦ τοῦ 1917
ὑποστηρίζομενος ὑπὸ τῶν πέρις: πρῶτεύσαντος, **ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΔΕΩΔΟΥΣ**, Ἀρχηγοῦ τῆς Σιδηρᾶς Συμμαχίας.

ΟΙ ΛΥΤΑΙ

ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
Ὅσοι αἱ λύσεις, ἐδικαιώτως ψαλλοῦν, ἐλήφθησαν ἀπὸ 8-13 Δεκεμβρίου.

ΑΘΗΝΟΝ: Ζαγ. Σπένδης, Ὁσκ. Α. Μάδονμαν, Ἐλέρα Μάδονμαν, Π. Α. Καρθασούλης, Γ. Τριανταφύλλου, Ἑλληνικὸ Φιλόσοφο, Στ. Γ. Δημερῆς, Ἀγγελικὴ Φλουδοπούλου, Α. Ν. Τριανταφύλλου, Π. Θελασσίνος, Νίκη Κωστοπούλου, Ἰω. Κ. Σπυριδιάνος, Στ. Πατρίδης, Ἰωάν. Γ. Κουλουριώτης, Ἐβάν. Γ. Μοσχοῦνης, Ἰωάν. Σταλούνης, Μεν. Κ. Στυλιανίδης, Ἰω. Φ. Γενεράλης, Περ. Ἀντ. Μοισιάδης, Σπ. Ν. Μαρμαρίδης, Φωτῆ τῆς Πατρίδος, Χρ. Τριανταφύλλου, Μιχ. Παλλυγγῆς, Ἰω. Σ. Παπαῆς, Μ. Γ. Καρανῆς, Κ. Ν. Κονταντῆς, Ἀδ. Καρανῆς, Ἀντ. Β. Μιχόδης, Ἰω. Α. Μπουλάκης, Γ. Ολινοπούλου, Γ. Κακοῦρος, Β. Κανούρος, Μ. Γ. Κορνάρος, Θεόδ. Κωνσταντῆς, Α. Γ. Δημητρίου.

ΒΟΛΟΥ: Ἰω. Α. Καρανῆς.
ΜΕΣΣΗΝΗΣ: Γ. Αρ. Στυροπούλος.
ΠΑΤΡΩΝ: Κυττινα Ἀγγελουπούλου, Ἑλένη Παντοπούλου, Χαριστὴν Ἀγγελουπούλου.
ΠΕΙΡΑΙΕΩΣ: Ἀθανάσιος Ι. Ράλλης, Γ. Γιοσβερῆς, Ψωφιδεύς, Ἰω. Γ. Σπυριδιάνος, Ἰωάν. Εἰσότ. Ἀδαῆς, Στ. Μαρῆς, Α. Πετρονιάδης, Γ. Γιοσβερῆς, Ἐτ. Β. Βαλουκίδης, Ἰω. Α. Καλαμάτης, Ἠλ. Α. Παπακωνσταντῆς, Γ. Κ. Σταυρινῆς, Ἐβάν. Κ. Σταυρινῆς, Περὸς Κ. Βένος.
ΠΥΡΡΟΥ: Α. Κ. Παπανικολάου (δις), Παν. Σταυροπούλου.
ΧΑΛΚΙΔΟΣ: Γ. Ζαυτιάνος, Ἰω. Ζ. Βασιλείου, Κ. Β. Καρανῆς.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Ὅλων τῶν ἀντιθέτων τῶν ὀνομάτων ἐπέθεσαν εἰς τὴν κληρωτικὴν καὶ ἐληφθῶσαν οἱ ἐξῆς τοῖς: **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΤΖΩΡΤΖΗΣ** ἐν Ἀθήναις, **Κ. Ν. ΚΟΝΣΤΑΝΤΑΣ** ἐν Ἀθήναις καὶ Α. ΠΕΙΡΟΥΝΑΚΗΣ ἐν Περαίᾳ, οἱ ὅσοι ἐνεργήσαν σὺν διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου.